

TRAPEZISTA

Van dezelfde auteur:

Geef me nu ik wil

ANNE
VAN
AMSTEL
TRAPEZISTA

Nieuw Amsterdam

Voor het schrijven van deze bundel ontving de auteur een projectsubsidie van het Nederlands Letterenfonds.

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

Trapezista werd deels geschreven tijdens een verblijf in het A. Roland Holsthuis te Bergen, mogelijk gemaakt door het Bert Schierbeekfonds.

© 2022 *Anne van Amstel*

Alle rechten voorbehouden

Foto omslag en auteur © Paul Fleming, 2021

NUR 306

ISBN 978 90 468 2965 3

www.nieuwamsterdam.nl

‘NOUS VOULONS DE LA VIE AU THÉÂTRE,
ET DU THÉÂTRE DANS LA VIE.’

JULES RENARD

geef me het leven van een vrouw die 3d-kaarten maakt
voor kerst en ik maak geen kaarten ik zal schrijven

geef me het leven van een man die fietst langs putten
voor metrolijnen en ik beloof je ik zal schrijven

geef me het leven van een kat die zestien uur per dag
voor de kachel ligt hier geen kachel ik zal schrijven

geef me het leven van een festivalbezoeker ik slik geen E ik dans
alleen als het echt moet en schrijf zo zonder invloed als ik kan

geef me een leven aan de trapeze zie me op en af gaan zweven
zeven maanden zal ik zweven – schrijven komt pas in de pauze

CIRCUS PERMA

onze tent staat
waar ze staat
alle jaren valer
elk nieuw seizoen
boenen we met azijn
het weer uit het doek

de autisten
van de boerderij
om de hoek blijven
drie dagen binnen
ze krijgen vrijkaarten
voor het najaar

een dronefoto toont
de caravans en kooien
van onze troep
staartloze zaadjes
aan banden gelegd
rond een grijs-rode eicel

sinds de mistral
de kooi van de beren
dwars door het doek blies
staan ze gezekerd

nog staat de beer soms
in zijn naakte vacht
te brullen op zijn poten
en mist hij zijn berin

VOOR DE VOORSTELLING

zolang het niet regent
doen de suikerspinnen het goed
bij onze jonge bezoekers

blauw is geen kleur voor eten
niemand hier heeft een probleem
met roze voor jongens

met gevaarten groter dan hun hoofd
lopen ze naar zoet te happen
zonder tijd om te lachen

snijden hun lippen zich
aan draden fijn als engelenhaar

waar ze happen kleurt het rood

TROFEE

weer hetzelfde jongetje dat zijn suikerspin
niet opeet maar omhooghoudt zijn trofee
hoeveel keer rent hij ermee rond de tent
tot over de boxen de voorstelling gaat beginnen

elk jaar neemt hij zijn trofee mee naar binnen
met een air van achtjarige achteloosheid
en altijd huilt hij als hij wordt betrap

hij laat zijn snoepgoed dat geen snoepgoed is
liever afpakken dan dat hij erin hapt

*

wist je dat de suikerspin
is bedacht door een tandarts?

heb je bij de weg nog
een gaatje voor mij?

als ik lig ben ik het liefst
een dier dus dat treft

ECHT

alles hier is echt niet zoals in de film
de dompteur steekt zijn hoofd
echt in de muil van een leeuw
de jongleurs houden ongelogen
negen ballen hoog het been
van de buikspreker is werkelijk
van ebbenhout de papegaai
op zijn schouder spreekt drie talen
de beer gromt echt omdat hij wil
dat ik hem zijn broek aantrek
de messenwerper doet ongespeeld
zijn best geen slagaders te raken
en ik trapezista kan doodvallen

BEREN ZIJN OOK GEWOONTEDIEREN

onze beer mag niet meer dansen in de piste
maar hij moet alle dagen dansen
of hij gaat bonken met zijn kop
tegen de spijlen van zijn kooi
dus danst hij in zijn oude broek
onder een doek vol ledlampjes daglicht

onze beer moet ergens aan draaien
nu zijn orgeltje is afgepakt
anders gaat-ie bonken met zijn kop
tegen de spijlen van zijn kooi
het hooggeëerd publiek mag hem
niet zien draaien aan de lier
waarmee hij mij de nok in takelt

onze beer mag niet meer fietsen in de piste
maar mag hij helemaal niet fietsen
dan gaat hij bonken met zijn kop
tegen de spijlen van zijn kooi
dus fietst hij 's nachts zonder licht
we moeten oppassen voor boetes
met mij achterop dat mat hem af

vroeger zat zijn berin op mijn plek
het gelukkigste paar van het circus
tot het nekschot door de tandarts
man van het kleine gebaar
die een kogel in zo'n kop jaagt

het duurde maar twee maanden
of de vacht van onze beer
lubberde om zijn vlees
als een te ruime bontjas

soms schrik ik in mijn caravan wakker
van gebonk het gebonk van de beer
en dan loop ik naar hem toe
aai zijn ruige kop door de tralies
geef hem een spons suikerwater
en zeg dat alles goed komt ooit

TRAPEZISTA

ik heb geen zitvlees meer
ik leef alleen als ik zweef

er hangen overal draden
waarmee ik niet ben verbonden

liever vertrouw ik
op een tweede trapeze
dan op een tweede paar handen

als ik zou vallen
je zou me moeten laten vallen

een vangnet is de dood
voor mijn act

IN CULO ALLA BALENA

bij elke ruk van de beer
aan de lier spreid
en sluit ik mijn benen

trage lome slagen
zoals je in de zomer waadt
door ondiep water

het publiek
gelooft even
dat de piste
een bassin is
de lucht zwaar
als water waarin
een mens niet
snel iets zal breken

NOK

mijn outfit is gemaakt
van pauwenveren
kijk maar je moet wel
honderd ogen zien

zo'n pak vergaat snel
we houden zelf pauwen
hun roep draagt voorbij
de boerderij om de hoek

dwarrelt er een veer neer
dan wordt die bij opbod
verkocht in de piste

de stem van onze patron
hoor ik tot in de nok
als geen ander

wat de prijs altijd opdrijft:
hoeveel harder dan dwarrelen
trapezista zou vallen

O'S EN A'S

ik wil niet langer in de hoofden
van de mensen kunnen kijken
gevuld met kleinzielige
verlangens groene jaloezie
als-ik-de-loterij-won
zou-ik-gelukkig-zijn
boodschappenlijstjes
vol fabrieksproducten

ik kan ze niet meer zien

dus zadel ik de hoofden op
met de angst dat ik val
opengesperde ogen
de monden o's en a's
niemand denkt nog
aan loterijen of
boodschappenlijstjes

er even helemaal uit
heet dat later

TRAAG

een beetje heen en weer
zwaaien aan een trapeze
kan een beer ook

traag bewegen is de kunst
licht als een veertje
gespannen als een veer
zwoel kijken
met alleen in de rug
een raakpunt

dat zo vaak doen
dat je simultaan
kunt denken

wie in het publiek
ziet mij wie onder
al die ogen
zal ik vanavond
eens schrijven?